

Whiplashtrauma

Akut

Åtgärder akuten:

1. Status
2. Slrtg/CT halsrygg vid WAD II-III
MR vid WAD III
3. Analgetikabehandling
4. Sjukskrivning v.b.
5. Patientinformation och hänvisning till SG vid besvär > 1v
6. Journalkopia till VC

2v

Åtgärder SG ≤ 2v:

1. Klinisk undersökning
2. Råd, information enl. program
3. Hållningskorrigering, hemprogram
4. Smärtlindring
5. Information (jnlkopia) till och v.b. diskussion med DL

4v

Åtgärder ≤ 4v:

1. SG-uppföljning: utökad undersökning, smärtanalys, hantera gula flaggor, övningar, mobilisering, graderad träning, v.b. kontakt med SG med specialistkompetens
2. Läk: farmakologisk uppföljning, v.b. insättning av långverkande analgetika
3. Ställningstagande till sjukskrivning
4. Kontakt med resursteam på VC (FK, kurator, AT, SG, läkare) vid sjukskr > 1m
5. V.b. kontakt med arbetsplatsen

3m

Åtgärder 3m:

1. SG-uppföljning: individanpassad träning, Kognitivt förhållningssätt, kroppskänedom och smärthantering i grupp, v.b. kontakt med SG med specialistkompetens
2. Läk: Farmakologisk uppföljning, v.b. justering
3. Ställningstagande till sjukskrivning
4. Remiss till SORC om stagnation
5. V.b. ytterligare konsulter vid symtom utanför WAD

6m

Åtgärder SORC:

1. Algologisk bedömning och behandling
2. Teambedömning
3. V.b. multimodal rehabilitering,
4. V.b. kontakt med FK, Arbetsplatsen, ställningst. till arbetsförmåga
5. Tydlig återkoppling till/kontakt med VC med vårdplan för fortsatt handläggning, särskilt om kvarstående besvär

Läk akuten/VC

Slrtg/CT/MR
halsrygg

Vid påvisad ryggmärgs-
eller rotpåverkan,
fraktur, dislokation

NK-jour

Sjukgymnast
≤ 2v

SG + DL-uppföljning
≤ 4v

SG + DL-uppföljning
3 mån

Ev konsulter
om symtom
utanför WAD:
Neurolog
Neurokirurg
Ögon
Öron
Rehabmed
Tandläk/bettfysiol

Smärt och Rehab
Centrum ≤ 6 mån

Resursteam på VC

SG + DL-uppföljning

Arbetsgivare

Vårdprogram whiplashtrauma och whiplashrelaterade besvär (WAD) för Landstinget i Östergötland

Under sommaren och hösten 2006 har en grupp representanter från olika enheter inom LiÖ (primärvården i alla tre länsdelar, Smärt och Rehab Centrum, Neurokirurgiska kliniken, Rehabiliteringsmedicinska kliniken) på uppdrag från landstingsledningen arbetat med att ta fram ett gemensamt vårdprogram för patienter efter whiplashtrauma. Arbetsgruppen har i allt väsentligt utgått från Svenska Läkaresällskapets och Whiplashkommissionens rekommendationer angående "Diagnostik och tidigt omhändertagande av whiplashskador". Ambitionen har varit att sammanfatta rekommendationerna och förtydliga hur dessa ska tillämpas utifrån förhållandena i Östergötland. Arbetsgruppen har valt att använda sig av en grafisk presentation som delvis inspirerats av vårdprogram för samma patientkategori från Västra Götaland och Gotland.

Eftersom vårdprogrammet är baserat på Svenska Läkaresällskapets och Whiplashkommissionens rekommendationer hänvisas till dokumentet "Diagnostik och tidigt omhändertagande av whiplashskador" avseende fördjupat läsning och referenser. Rekommendationerna kan laddas ner från whiplashkommissionens hemsida www.whiplashkommissionen.org.

Arbetsgruppen vill poängtera att merparten av alla patienter som upplever besvär efter en whiplashskada kommer att tillfriskna. Ca 70% av patienterna förväntas bli besvärsfria inom 2-3 veckor, dvs. inom ramen för insatser som beskrivs under vårdprogrammet första två steg. Enbart 5-10% utvecklar långvariga besvär med inverkan på arbete och fritid som kan innebära att de behöver genomgå alla steg som beskrivs i vårdprogrammet.